

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma arkusza:</i>	MJAA-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *sleeping* zamiast *slipping* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *too conserving* zamiast *too conservative* w zadaniu 4.6.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *the march* zamiast *the Roman military unit march* w zadaniu 3.1.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *being featured in other magazines* zamiast *articles in other magazines* w zadaniu 4.7.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *slipping and falling out* zamiast *slipping* w zadaniu 3.2.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *the effect of meat-free diet* zamiast *the effect of diet* w zadaniu 3.4.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.2.			A
1.3.			D
1.4.			C
1.5.			B

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.			D
2.3.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.	B
2.4.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
2.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r., poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.			
3.3.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
3.4.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

- Akceptowane są odpowiedzi, w których jest odniesienie do marszu Rzymian o charakterze wojskowym.
- Odpowiedź musi pasować do występującego po luce *which took place*.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>a Roman military unit march</i> <i>the march of the Roman military unit / legion</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>a Roman military march</i> <i>march of Roman legionnaires/military/army</i> <i>a roman legion's march</i> <i>the journey of a Roman unit</i> <i>Roman troops' journey</i> <i>a journey of Roman soldiers / Roman unit</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>Roman march</i> <i>the Roman military unit campaign</i> <i>the route of the Roman army / military unit</i> <i>routine of a Roman military unit</i> <i>the expedition of Roman legion</i> <i>the march of army/military/legion/unit</i> <i>the military unit</i> <i>Roman unit</i> <i>military mission</i> <i>roadmen military unit march</i> <i>the Roman military unite</i> <i>Roman military unit's track</i> <i>the footsteps of Roman military unit</i> <i>soldiers of the roman army march</i> <i>route</i> <i>Regensburg March</i> <i>Roman military (long) trip</i> <i>long walk of Roman legion</i>

Zadanie 3.2.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na poślizgnięcie się / upadek / potknięcie się ze względu na rodzaj butów.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>slipping over / falling down</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>slipping / sliding / falling</i> <i>tripping over</i> <i>slipping on them</i> <i>slipping because of flat shoes</i> <i>slipping over on wet surface/road</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>slipping on it</i> <i>adjusting to boots they wore</i> <i>sliping / faling over</i> <i>sleaping/sleeping over</i> <i>falling out / falling through</i> <i>to fall / fall</i> <i>any cushioning</i> <i>blisters</i> <i>skidding</i> <i>shoes slipping over</i> <i>slipping over the wet road</i> <i>unasphalt dirt</i> <i>getting dirty on asphalt</i>

Zadanie 3.3.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące, że pokonanie danego odcinka trasy zajęło więcej czasu / kondycja uczestników nie pozwoliła pokonać dystansu (w planowanym czasie) / nie byli wystarczająco przygotowani (na to, co planowali).

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>covering the distance took longer than</i> <i>they had walked 4 hours more than</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>it took them (4 hours) longer than</i> <i>they needed/spent more time than</i> <i>none of them was physically prepared for what</i> <i>they were not fit enough to cover the distance</i> <i>they had to walk for longer than</i> <i>they covered the distance slower than</i> <i>they spent much more time travelling than</i> <i>the walk was 4 hours longer than</i> <i>they had to walk longer than</i> <i>they took 4 more hours to traverse the assigned distance than</i> <i>the expedition went slower than</i> <i>the march was physically more challenging than</i> <i>they weren't as fit as</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>they needed six hours more to complete the distance</i> <i>they needed long hours to complete the distance than</i> <i>they covered less distance</i> <i>the journey turned out more difficult than</i> <i>of the way</i> <i>didn't cover all the distance</i> <i>they were carrying heavy things</i> <i>the distance was bigger</i> <i>of the long distance that</i> <i>their journey didn't go the way</i> <i>they couldn't do the route</i> <i>it hasn't been as good as</i>

Zadanie 3.4.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na wpływ diety lub wpływ jedzenia oraz picia.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>the effect of the Roman diet</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>an influence of food and liquids consumed by Romans</i> <i>the impact of a diet specific to Roman times</i> <i>what kind of effect the Roman food and liquids have/had</i> <i>the effect the/a diet similar to Roman period</i> <i>the influence of what Roman ate and drank</i> <i>the impact of the type of food and liquid</i> <i>the effect of the consumed food and liquid</i> <i>what influence the food and drink they had during the march had</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>the effect of liquids</i> <i>the influence of eaten food</i> <i>how diet will affect them</i> <i>quality of diet</i> <i>how the food and liquid consumed affects endurance</i> <i>how the Roman diet works</i> <i>the effect of meat-free diet</i> <i>friendship and relations</i> <i>how foods and drink works</i>

effects of harsh conditions
the influence that nutrition has
how effective the rations were
the effects of food and liquids alike those which were answered by the Romans
what effects would the Roman diet and lifestyle have
affection of food and beverage from Roman times

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.2.			C
4.3.		III.7). Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	B
4.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	A

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.
4.7.	I. Znajomość środków językowych.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.8.	<i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.

Uszczegółowienia do zadania 4.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na:

- oryginalność/kreatywność
- indywidualne/osobiste podejście do robienia zdjęć
- różnicę między profesjonalistami a amatorami
- artystyczny charakter fotografii

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>his personal style of taking pictures / the creativity involved in the process of taking photos / the originality of his work</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>the process of capturing the view the way he wants it to be the artist's contribution to a photograph the way he treats photography as a form of art the professional technique and tools he is using the difference between snapshooters and someone who does it for a living the fact that photography is an art form the personal aspect of his work his original style of photography / his individual style the difference between his work and that of a regular/average photographer how he treats his work</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>the equipment he uses the importance of camera artistic process and mental connection with pictures the difference of professional and amateur photography his work his work put into choosing the right equipment for a photo the amount of work it takes to make a good photo the fact that his job requires adjusting the photo to the requirements pictures to conform editors' tastes needs to use his tool to get the best effect the fact that makes objects into something of his own process of professional photography</i>

the process of creating a photo
remaking pictures he had taken
differences between photographers
the fact that he does it for a living
the process taking place before taking the picture
his special technique
the fact that his work is extraordinary

Zadanie 4.6.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na (bardzo/zbyt) zachowawcze / niewystarczająco odważne podejście wydawców.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>too conservative / too selective / not open-minded enough</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>too concerned about readers</i> <i>too focussed on readership/numbers</i> <i>not daring enough</i> <i>not too flexible</i> <i>not willing to experiment</i> <i>excessively picky</i> <i>not taking enough risk/chances</i> <i>very restrictive</i> <i>not open-minded enough</i> <i>too narrow minded</i> <i>really/quite cautious</i> <i>strictly sticking to their style</i> <i>too concerned about their readers</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>not professional</i> <i>considerate towards the readers</i> <i>not right / often mistaken</i> <i>short-sighted</i> <i>too conserving</i> <i>very specific</i> <i>average and safe</i> <i>sometimes tasteless</i> <i>too safe</i> <i>homogenous</i>

confining
greatly demanding
tasteless and predictable
strict
too close minded
the safe opinions

Zadanie 4.7.

Akceptowane odpowiedzi wskazujące na artykuły zamieszczane w innych czasopismach lub inne czasopisma/publikacje.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>articles for other magazines</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>other magazines / other articles / other publications</i> <i>articles for other publishers</i> <i>the articles he writes for other magazines</i> <i>other magazines to which he writes articles</i> <i>an article for another magazine</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>his own collection / private files</i> <i>being featured in other magazines</i> <i>his articles on a place he's visited</i> <i>in the article for another magazine</i> <i>other publishers</i> <i>articles in other publishers</i> <i>the places he visited in a more daring way</i> <i>the articles he writes for another magazines</i> <i>things Kincaid himself likes</i> <i>articles he writes for magazines</i> <i>another magazine pages</i>

Zadanie 4.8.

Akceptowane są odpowiedzi pasujące do występującego przed luką *exemplify*, w których zdający wskazuje na:

- negatywny stosunek bohatera do opisywanego zjawiska
- typowych czytelników gazet
- komercjalizację sztuki / dominację pieniędzy nad sztuką
- oczekiwania rynku / odbiorców rynku medialnego

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
<i>typical magazine reader</i> <i>the commercialization of art</i> <i>his aversion towards mindless consumerism</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)
<i>average NG reader</i> <i>the grotesque nature of conforming to marketing and consumerism</i> <i>the domination of profit and subscriptions in art</i> <i>that the art is dominated by profit and market</i> <i>his negative attitude to consumerism dominating art</i> <i>the fact that market kills art</i> <i>the problem of market killing art and artistic passion</i> <i>the condition of art market that only wants to suit the customers' expectations</i> <i>the problem with money being more important than art</i> <i>the consumer of mainstream media he is working for</i> <i>how he perceives market and consumers</i> <i>the typical consumer</i> <i>how he sees a basic consumer</i> <i>his view of the market and consumers</i> <i>how he sees an average consumer in the market</i> <i>his view on market and consumerism</i> <i>what he thinks of when he hears "market" and "consumers"</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieuwjęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
<i>homogeniety and safety of what magazines show</i> <i>killing artistic passion</i> <i>the state of art market nowadays</i> <i>homogeneity and comfort that manufactures provide</i> <i>his anger and disappointment of consumers</i> <i>his hate for the market</i> <i>how profit of the market dominates the art</i> <i>what market demands</i> <i>profits dominate over art</i>

the profit-oriented art-industry
what a typical profit driven person looks like
market's impact on people
the aim of the manufacture
artists depending on markets and consumers
how the market controls the work of artists
his idea of the contemporary art market
words "consumers" and "market"
how the market profits amateurs
people associated with the market that are greedy and want to maximize profits
his view of people who only consider art in terms of profit

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			B
5.3.			D
5.4.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
6.2.			D
6.3.		III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	B
6.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	C
7.2.			B
7.3.			D
7.4.			A
7.5.			D

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>length</i>
8.2.			<i>sustainability</i>
8.3.			<i>irresistible</i>
8.4.			<i>presumably</i>

	Inne akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi (0 pkt)
8.1.	-	<i>lengh / longest /longing / longevity</i>
8.2.	-	<i>sustainable / sustainability</i>
8.3.	<i>unresistible irresistable</i>	<i>unresistant / unresistable / resistant / unresisting / resistered</i>
8.4.	<i>presumedly</i>	<i>presumly / presumely / presumelly / presumeably</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>to being slapped on</i>
9.2.			<i>in/as recognition of</i>
9.3.			<i>no sign of anxiety</i>
9.4.			<i>was at my disposal</i>
9.5.			<i>would have got</i>

	Inne akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi (0 pkt)
9.1.	<i>to getting slapped on</i> <i>to people slapping me on</i>	<i>to be slapped on</i> <i>to being slapped</i> <i>to slapping me on</i> <i>to slap me on</i> <i>liking to be slapped on</i>
9.2.	<i>in/as recognition for</i>	<i>with recognition to</i> <i>as a recognition for</i> <i>because of the recognition of</i> <i>for (a) recognition of</i> <i>after a recognition</i> <i>of recognition because of</i> <i>that/which was a recognition of</i> <i>as a recognition of</i>
9.3.	<i>no sign of being anxious</i> <i>no sign of any anxiety</i> <i>no sign of anxiousness</i>	<i>no signs of anxiety</i> <i>any sign of anxiety</i> <i>not one sign of stress</i> <i>not any/a sign of anxiety</i>
9.4.	<i>would be at my disposal</i>	<i>was for my disposal</i> <i>had been to my disposal</i> <i>is at my disposal</i> <i>is disposable for me</i> <i>was in disposal</i> <i>is disposal for me</i> <i>was on my disposal</i> <i>was at disposal for me</i>
9.5.	<i>wouldn't have avoided getting</i> <i>would not have avoided getting</i> <i>would have gotten</i>	<i>would avoid getting</i> <i>wouldn't have got (gotten)</i> <i>would get</i>

	<i>would have run</i>	<i>would have gone</i> <i>would have</i>
--	-----------------------	---

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. Czy korzystanie z cateringu dietetycznego (ang. *diet catering*), polegającego na dostarczaniu klientowi posiłków przygotowanych we współpracy z profesjonalnymi dietetykami, to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się następujących aspektów:
 - zdrowie
 - koszty
 - ekologia.
2. Ostatnio przeczytałeś(-aś) wywiad, z którego wynikało, że sukces osiąga się dzięki determinacji, pracowitości i szczęściu. Napisz **artykuł**, w którym przedstawisz swój pogląd na ten temat, odnosząc się do wpływu każdego z trzech czynników wskazanych w wywiadzie na osiągnięcie sukcesu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)**I. Znajomość środków językowych.**

Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

V.2. Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].**V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].****V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.****V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.****VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.****Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:**

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R ⁺	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A ⁺	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L ⁺	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem

			– cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Trzeci element tematu				
5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

Temat 1.

Czy korzystanie z cateringu dietetycznego (ang *diet catering*), polegającego na dostarczaniu klientowi posiłków przygotowanych we współpracy z profesjonalnymi dietetykami, to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się następujących aspektów:

- zdrowie
- koszty
- ekologia.

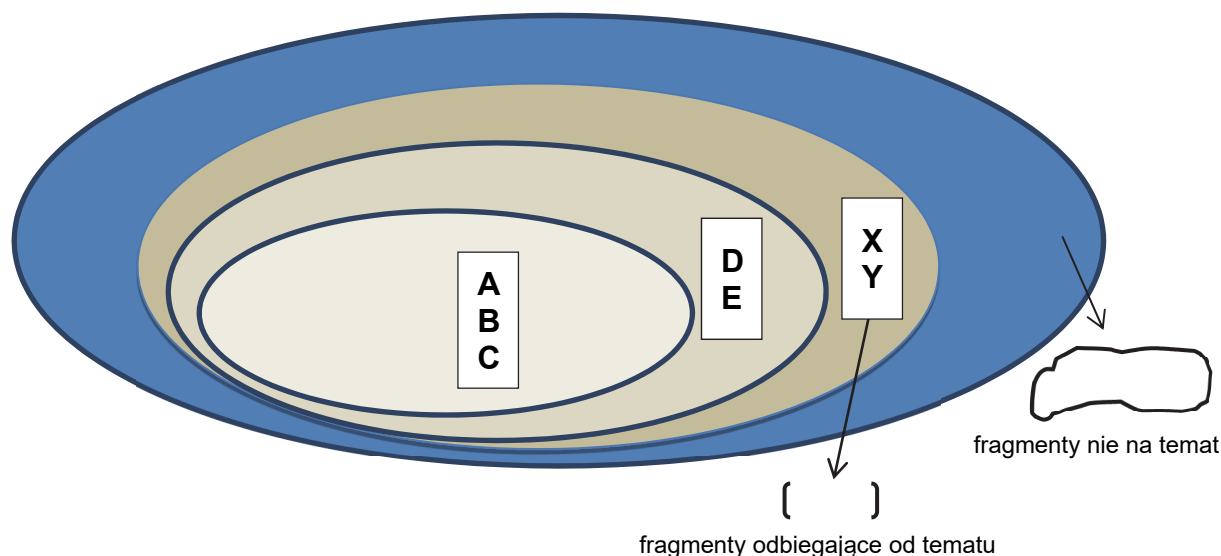
1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi wyrazić swoją opinię na temat korzystania z cateringu dietetycznego.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje w sprawie korzystania z cateringu dietetycznego, np. *More and more people decide to order diet catering. In my opinion, it is a very sensible solution. / As I see it, diet catering has a lot of advantages for our health, but it can also be a great burden for our pockets and the environment.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli jest stwierdzeniem lub pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający, np. *Does it really make sense to use diet catering?* Uznaje się ją wtedy za odbiegającą od tematu.
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że coraz więcej osób korzysta z cateringu dietetycznego, nie jest tezą.

5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Jeżeli w tezie zdający odnosi się do niektórych elementów tematu (do jednego lub dwóch), a w rozwinięciu podaje argumenty odnoszące się do wszystkich elementów tematu, to taka teza jest traktowana jako odbiegająca od treści wypowiedzi.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem. Jeśli we wstępie zdający uzna, że korzystanie z cateringu dietetycznego jest dobrym pomysłem, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.
8. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Zgodność z tematem

Czy korzystanie z cateringu dietetycznego (ang *diet catering*), polegającego na dostarczaniu klientowi posiłków przygotowanych we współpracy z profesjonalnymi dietetykami, to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się następujących aspektów:

- zdrowie
 - koszty
 - ekologia.
- } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
 - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
 - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - argumenty dotyczące korzystania z cateringu dietetycznego, które nie dotyczą żadnego z elementów tematu.
- Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - wrażenie opinii na temat stosowania diety zamiast korzystania z cateringu dietetycznego.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. W Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - omówienie zasad zdrowego odżywiania bez związku z cateringiem dietetycznym.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
5. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
6. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Temat 2.

Ostatnio przeczytałeś(-aś) wywiad, z którego wynikało, że sukces osiąga się dzięki determinacji, pracowitości i szczęściu. Napisz **artykuł**, w którym przedstawisz swój pogląd na ten temat, odnosząc się do wpływu każdego z trzech czynników wskazanych w wywiadzie na osiągnięcie sukcesu.

1. Aby artykuł był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi dotyczyć wpływu określonych w temacie czynników na osiągnięcie sukcesu.
2. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem musi dotyczyć kwestii osiągania sukcesu lub przeczytanego wywiadu i zachęcać do dalszej lektury.
3. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie do artykułu.
4. Akceptowane jest zarówno omówienie wpływu szczęścia w życiu (ang. *luck*) na osiągnięcie sukcesu, jak i pozytywnego nastawienia do życia / stanu bycia szczęśliwym (ang. *happiness*).

Jeśli zdający odnosi się do stanu bycia szczęśliwym jako konsekwencji osiągnięcia sukcesu, taka realizacja tego elementu polecenia nie jest akceptowana.

5. Akceptowana jest realizacja tego tematu w formie artykułu, w którym zdający udziela rad, jak odnieść sukces lub omawia temat na podstawie przeczytanego wywiadu (sposób osiągnięcia sukcesu, przez tę osobę), pod warunkiem, że odnosi się do wpływu czynników wymienionych w poleceniu.
6. Nie jest wymagane odniesienie się do zawartości wywiadu w pracy.

Zgodność z tematem

Ostatnio przeczytałeś(-aś) wywiad, z którego wynikało, że sukces osiąga się dzięki determinacji, pracowitości i szczęściu. Napisz **artykuł**, w którym przedstawisz swój pogląd na ten temat, odnosząc się do wpływu każdego z trzech czynników wskazanych w wywiadzie na osiągnięcie sukcesu.

} „główka”
} elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - omówienie innych niż wskazane w poleceniu czynników wpływających na osiągnięcie sukcesu.
 - odniesienie się do stanu bycia szczęśliwym jako konsekwencji osiągnięcia sukcesu, a nie wpływu na osiągnięcie sukcesu.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis życia osób, które osiągnęły sukces.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - znaczenie pracy w życiu człowieka.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia.

Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać, na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO

zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednorodny LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu, unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*, *great*, *interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *enjoy immense popularity* zamiast *be very famous*; *Had I known about the competition, I would have entered*. zamiast *I didn't enter the competition because I didn't know about it.*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednorodność” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednorodny, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający

stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was written in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>qzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **240** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film* „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine.
9. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
5. Adres i podpis nie są liczone w liście.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.